

Cu ocazia celebrării la 1 decembrie 2018 a 100 de ani de istorie modernă a României, Institutul Național de Statistică și-a propus ca până la ziua centenară a Marii Uniri să realizeze periodic un newsletter special dedicat câte unui mare economist/statistician român, care, prin aportul său la teoria și practica statistică, a avut o contribuție importantă la dezvoltarea statisticii românești.

Aparițiile vor fi anunțate din timp pe pagina de facebook și vor putea fi consultate pe site-ul Institutului Național de Statistică (www.insse.ro) și al Suplimentului Revistei Române de Statistică (www.revistadestatistica.ro/supliment).

mai 2018

Colectiv redacțional:

Andreea IORDAN
Cătălin MÎRLOGEANU
Bogdan PĂTĂRLĂGEANU
Bogdan DRĂGHIA
comunicare@insse.ro

ISSN: 2537 - 3129

Sabin Manuilă

1894-1964

Sabin Manuilă, caracterizat de Dimitrie Gusti ca fiind „organizatorul statisticii științifice în România”, s-a născut în 1894 în localitatea Sâmbăteni, din județul Arad. A absolvit Facultatea de Medicină de la Budapesta, iar în anul 1919 a obținut titlul de doctor în științe medicale.

Sabin Manuilă a condus Spitalul

de copii al Universității din Cluj, iar între 1925 și 1926 a fost bursier al Fundației „Rockefeller”, în Statele Unite ale Americii. În 1927, Sabin Manuilă a venit în București, unde și-a continuat activitatea didactică, fiind numit șef de secție în cadrul Institutului de Igienă

continuare în pagina 2

Sabin Manuilă

urmare din pagina 1

și Sănătate Publică. De-a lungul carierei sale a mai îndeplinit funcții precum secretar general al ministerului Sănătății și Ocrotirii Familiei, președinte al Consiliului de numiri a personalului medical, șef al Secției de Statistică a Institutului Social Român.

Remarcat ca demograf și statistician, din anul 1934 până în 1947 a fost director al Institutului Central de Statistică (astăzi INS). În anul 1938 a fost membru corespondent al Academiei Române, iar trei ani mai târziu a devenit membru titular. Sabin Manuilă a emigrat în Statele Unite, unde și-a continuat activitatea științifică.

Sabin Manuilă s-a stins din viață la 20 noiembrie 1964 la New York. Decesul său a fost consemnat în paginile prestigioasei publicații americane

The New York Times

ARCHIVES | 1964

DR. SABIN MANUILA, RUMANIAN EXILE, 70

SEPT. 22, 1964

Dr. Sabin Manuila, a member of the Rumanian National Committee, 157 West 57th Street, and of the Assembly of Captive European Nations, died on Sunday of a cerebral hemorrhage at Parkchester General Hospital in the Bronx. His age was 70 and he lived at 945 Fifth Avenue.

Dr. Manuila came to this country in 1947. He had served as an undersecretary in the Rumanian Council of Ministers in 1944.

In 1928 he was largely responsible for the establishment of the Central Statistical Institute of Rumania, which was formed on the basis of his studies in demography and biometry at the Rockefeller Foundation here in 1926-27.

He received an M.D. in Rumania in 1919 and started his career as an associate professor of medicine in that country.

He leaves his wife, Veturia; and a son, Dr. Alexander Manuila, an official of the World Health Organization in Geneva.

This article can be viewed in its [original form](#). Please send questions and feedback to archive_feedback@nytimes.com

„The New York Times” (foto), care în organizarea Institutului Central de amintea, printre altele, de rolul său Statistică al României.

FOTO DOCUMENT

Sabin Manuilă, al treilea de la stânga la dreapta, alături de Regele Mihai și de Regina Ana

Sursă foto:
media.hoover.org

Activitatea profesional-științifică

- medic, demograf, statistician

Carierea științifică și profesională a lui Sabin Manuilă a început din postura de conducător al Spitalului de copii al Universității din Cluj, iar în paralel a devenit și asistent universitar. După 1927 a participat la elaborarea mai multor monografii publicate sub egida Institutului Social Român, iar ulterior a fost numit director general al Recensământului general al populației din 1930. A participat activ la redactarea lucrării „Recensământul populației României din 29 decembrie 1930”, care a avut zece volume, lucrarea fiind coordonată de Dimitrie Gusti.

Pe baza datelor Recensământului din 1930, Sabin Manuilă a elaborat mai multe studii, într-unul dintre ele, „Studiu etnografic asupra populației României”, analizând pentru prima oară situația grupurilor etnice plasate la granițele României. Autorul remarcă faptul că „Linia de frontieră politică a României rezultată după Marea Unire este trasată în așa fel încât respectă comandamentele de ordin etnic și geografic”.

Director al Institutului Central de Statistică

În anul 1934, Sabin Manuilă a devenit director al Institutului Central de Statistică, care contopea Institutul de Statistică Generală a Statului și Institutul de Demografie și Recensăminte. În perioada în care a condus instituția, Sabin Manuilă a acordat o atenție deosebită dotării instituției cu tehnică de calcul modernă. Sub conducerea sa, Institutul Central de Statistică a prelucrat datele, pentru prima

dată în România, cu ajutorul unor echipamente de tip Hollerith. S-a reușit astfel întocmirea unor tabele cu date corelate, grupări simple și combinate, ceea ce a contribuit la scurtarea timpului de prelucrare a datelor, crescând totodată și calitatea acestora.

În calitate de director al Institutului Central de Statistică, Sabin Manuilă a organizat și condus Recensământul General din anul 1941. În perioada desfășurării recensământului, Manuilă s-a deplasat în nordul Bucovinei și în Ținutul Herței, fiind parte a unei echipe din care mai făcea parte și Anton Golopenția. Făcând referire la recensământul din 1941, Sabin Manuilă a scris articolul „Politica realităților și recensământul”, în care arată: *„Statistica este oglinda realităților, care ne indică calea pe care trebuie să o urmăm pentru a duce țara la propășire (...) Statistica nu face altceva decât să înregistreze individual faptele care se întâmplă și să le păstreze în coloane de cifre, aranjate după anumite norme care să permită comparația lor în timp și spațiu”.*

Perioada exilului

În perioada exilului, activitatea lui Sabin Manuilă a fost una complexă, publicând, printre altele, lucrări precum „Agriculture and Food in Romania during the World War II” sau „Regional development of the Jewish Population in Romania” - împreună cu Wilhelm Filderman. De asemenea, Sabin Manuilă a fost consilier în cadrul Biroului American de Statistică și a lucrat pentru Institutul de Cercetări Alimentare.

PRINCIPALELE LUCRĂRI PUBLICATE

Studii și lucrări realizate sau coordonate de Sabin Manuilă

- „Recensământul populației din anul 1930” - colaborator
- „Populația României” - 1938, în colaborare cu dr. Dumitru Georgescu
- „Populația Dobrogei” - 1939
- „Statistica sanitară a României” - 1940

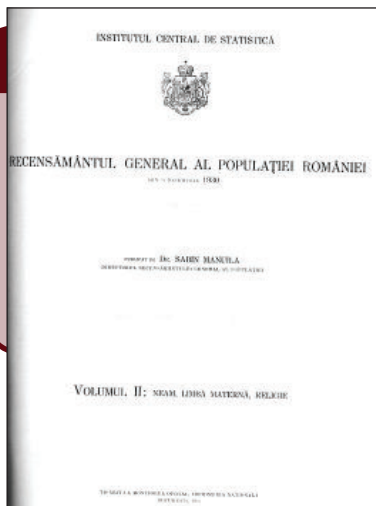

- „Structura și evoluția populației rurale” - 1940
- „Demografia rurală a României” - 1940
- „Rolul statisticii în organizarea statului modern” - 1942
- Anuarul „Mișcarea populației României în anul 1933”
- „Anuarul Statistic al României” - edițiile 1935, 1938 și 1940
- „Buletinul demografic al României”, diverse buletine statistice
- „Recensământul General din anul 1941”
- „Statistica agricolă a României în 1941-1944”
- „Românii din Timoc” - 1943-1944, în colaborare cu Anton Golopenția și Constantin Constante

Societatea Română de Statistică

În anul 1937, Sabin Manuilă a sprijinit inițiativa lui Leonida Colescu de a înființa Societatea Română de Statistică. La crearea acestei organizații, Sabin Manuilă a fost ales în funcția de secretar general, activitatea sa în cadrul SRS fiind una intensă în domenii precum medicina, antropologia, sociologia, demografia și statistica. Din poziția de secretar general, Sabin Manuilă caracteriza SRS ca fiind o „organizație științifică de educație și propagandă, cu scopul de a încuraja cercetările științifice cu caracter statistic și în special cele privitoare la cunoașterea țării

românești. Societatea va stimula investigațiunile cu caracter tehnic și practic, colaborând la câștigarea interesului opiniei publice pentru orice cercetare statistică. Păstrează contact permanent cu organele similare din străinătate, răspândind în țările străine datele privitoare la stările și manifestările caracteristice țării noastre. Societatea Română de Statistică va colabora cu toate serviciile publice de statistică din țară, mijlocind o apropiere între serviciile publice de statistică și organizațiunile particulare de orice fel și stabilind între ele raporturi de încredere reciprocă”.

ASOCIAȚII ȘTIINȚIFICE

Sabin Manuilă a fost membru al Institutului Regal Olandez de la Haga, al Academiei de Medicină din România, al Academiei de Știință, al Comisiunii de Populație a Ligii Națiunilor, al Institutului Internațional de Statistică și

al Institutului Regal Olandez de la Haga. A fost consultant al Organizației Mondiale a Sănătății și vicepreședinte al Uniunii Internaționale pentru Studiul Populației de la Berlin.

**În prezent,
școala
generală din
Sâmbăteni
poartă numele
lui
Sabin Manuilă**

Sursă foto: www.sabinmanuila.ro

Bibliografie:

1. Laurențiu Guțescu - "Informația statistică și agricultura. Evenimente, fapte, oameni - abordare istorică", Editura Oamenilor de știință din România, 2010
2. Academia Oamenilor de Știință - "Oameni de seamă - Economiști", Editura Mica Valahie, 2013